

معرفی و شرح وظایف کمیته کومسک

"کمیته دائمی همکاریهای اقتصادی و تجاری سازمان همکاری اسلامی" موسوم به "کومسک" یکی

از کمیته‌های تخصصی سازمان همکاری اسلامی می‌باشد که در سال ۱۹۸۱ و با تصویب اجلاس سران اسلامی و

عضویت ۵۷ کشور بنیان نهاده شد. چهارمین نشست کنفرانس وزرای امور خارجه کشورهای اسلامی در کازابلانکا-

مراکش در سال ۱۹۸۴، رئیس جمهور ترکیه را بعنوان رئیس این کمیته معرفی و میزبانی جلسات آن به کشور ترکیه

واگذار گردید. این کمیته وظایف خود را با برگزاری اولین نشست در نوامبر ۱۹۸۴ در استانبول آغاز نمود.

این کمیته (طبق اساسنامه خود) با هماهنگی کنفرانس وزرای امور خارجه کشورهای اسلامی و دبیرخانه سازمان

همکاری اسلامی، مسئولیت پیگیری و اجرای قطعنامه‌های مرتبط با همکاری اقتصادی، مصوب اجلاس سران اسلامی

را بر عهده دارد. کمیته مذکور همچنین مسئول بررسی و ارائه راهکارهای مناسب جهت تحکیم همکاریهای

اقتصادی فیما بین کشورهای اسلامی می‌باشد. تمامی نهادهای اقتصادی ایجاد شده تحت سازمان همکاری اسلامی

گزارش فعالیت خود را به کمیته مذکور ارائه و کمیته مزبور نیز با هماهنگی کنفرانس وزرای امور خارجه کشورهای

اسلامی، برخی از این گزارش‌ها را به اجلاس سران اسلامی ارائه می‌نماید ..

بطور خلاصه می‌توان گفت، کمیته کومسک در حقیقت مصوبات اقتصادی سران اسلامی را پیگیری و اجرا

می‌نماید. مکانیزم‌ها، نهادها و ترتیبات لازم جهت تحکیم و تقویت همکاری اقتصادی و تجاری فیما بین کشورهای

اسلامی را با مشارکت و همفکری آنها ایجاد می‌نماید و همچنین مجمعی جهت تبادل نظر و تجربیات کشورهای

عضو و اتخاذ یک موضع مشترک در خصوص موضوعات مهم اقتصادی مطرح در سطح بین‌المللی و منطقه‌ای

می‌باشد.

ساختار:

کمیته کومسک از لحاظ ساختار اداری، دارای سه رکن؛ مجمع عمومی، کمیته پیگیری و کمیته ارزیابی دوره‌ای طرحها می‌باشد که مختصراً درخصوص هر یک از ارکانهای فوق، توضیحاتی ارائه می‌گردد:

- **مجمع عمومی (General Assembly)** یا مجمع وزراء، مرکب از وزراء یا نمایندگان ارشد ۵۷

کشور عضو می‌باشد که ارکان اصلی و تصمیم‌گیرنده کمیته کومسک است. این مجمع زیر نظر و به ریاست رئیس کمیته یعنی رئیس جمهور ترکیه فعالیت می‌نماید و هر ساله در فصل پاییز (معمولاً ماه نوامبر) اجلاسی در سطح وزراء برگزار می‌نماید.

- **کمیته پیگیری (Follow up Committee)** این کمیته که مرکب از یازده کشور عضو می‌باشد (سه

عضو دائمی و هشت عضو منتخب مجمع عمومی) وظیفه پیگیری و اجرای مصوبات و قطعنامه‌های صادره توسط مجمع عمومی، ارائه گزارش پیشرفت کار، استماع گزارش‌های اولیه که نهایتاً به اجلاس وزراء ارائه می‌گردد و همچنین تهیه پیش‌نویس دستور کار اجلاس مجمع عمومی را بر عهده دارد. این کمیته هر سال در فصل بهار (معمولاً ماه مه) یک نشست برگزار می‌نماید.

- **کمیته ارزیابی دوره‌ای طرحها (Sessional Committee)** یکی از ارکانهای کمیته کومسک

می‌باشد که بررسی و ارزیابی فعالیتهای موسسات تخصصی وابسته به سازمان همکاریهای اسلامی که در راستای اهداف کومسک فعالیت می‌نمایند را بر عهده دارد. این کمیته گزارشات نهایی را به اجلاس وزراء ارائه می‌دهد. جلسات این کمیته همزمان و یا چند روز قبل از اجلاس مجمع عمومی برگزار می‌گردد.

عملکرد:

کمیته کومسک با مشارکت کشورهای عضو و سایر نهادهای سازمان همکاری اسلامی، در راستای اجرای برنامه عمل و جهت ارتقاء همکاریهای اقتصادی بین کشورهای اسلامی، فعالیت‌های مختلفی را انجام داده که اهم نتایج حاصله از این فعالیت‌ها عبارتند از:

- برگزاری اولین اجلاس در زمینه‌های مختلف: کشاورزی، تجارت و صنعت، حمل و نقل، ارتباطات، گردشگری، پولی و مالی و ... در سطح وزراء مربوطه از کشورهای اسلامی همزمان با جلسات مجمع عمومی کمیته کومسک،
- تهیه و تدوین استراتژی جدید جهت اجرای برنامه عمل،
- نهاد هماهنگ‌کننده برگزاری جلسات کارشناسی (Expert Group Meeting) در زمینه‌های مختلف برنامه عمل،
- مبتکر ایجاد شبکه اطلاعات تجاری کشورهای اسلامی با مشارکت و محوریت "مرکز اسلامی توسعه تجارت (ICDT)"،
- ایجاد "صندوق تامین مالی صادرات (EFS)" برای توسعه صادرات کشورهای اسلامی که توسط بانک توسعه اسلامی تاسیس و راه‌اندازی شده است،
- مبتکر ایجاد "شرکت اسلامی بیمه سرمایه‌گذاری و اعتبار صادراتی (ICIEC)" جهت ارتقاء مبادلات تجاری و افزایش جریان سرمایه‌گذاری فی‌مابین کشورهای اسلامی که با مشارکت بانک توسعه اسلامی تاسیس گردید و فعالیت می‌نماید،

- هماهنگ کننده برگزاری نمایشگاه‌های تجاری کشورهای اسلامی،
- مبتکر برگزاری اجلاس سالانه نمایندگان بخش خصوصی کشورهای اسلامی با مشارکت اتاق‌های بازرگانی کشورها،
- نهاد پیگیری کننده الحاق کشورهای اسلامی به موافقتنامه‌های اقتصادی مصوب در چارچوب سازمان همکاری اسلامی،
- هماهنگ کننده برگزاری نشستهای "کمیته مذاکرات تجاری"،
- ایجاد مجمعی جهت تبادل نظر کشورهای عضو در خصوص موضوعات مهم اقتصادی با هدف نزدیک کردن مواضع آنها.

راهبرد جدید کمیته کومسک:

به منظور تحکیم همکاری‌های اقتصادی و تجاری بین کشورهای عضو، استراتژی جدید کومسک در نشست اقتصادی کومسک در حاشیه بیست و پنجمین نشست در سال ۲۰۰۹ توسط جناب آقای عبدالله گل، رئیس جمهور ترکیه و رئیس کمیته کومسک پیشنهاد و در چهارمین نشست فوق‌العاده کنفرانس سران کشورهای اسلامی در تاریخ ۱۴-۱۵ اوت ۲۰۱۲ در مکه مکرمه ارائه گردید. رویکرد این استراتژی ایجاد یک امت موفق اسلامی بر اساس سه اصل؛ ارتقای پویایی، تقویت همبستگی و بهبود مدیریت می باشد. این اصول همکاریها را در شش حوزه؛ تجارت، حمل و نقل و ارتباطات، گردشگری، کشاورزی، فقرزدایی و تامین مالی هدایت خواهد نمود.

این استراتژی در نظر دارد فعالیت فیما بین کشورهای عضو را پویاتر و تبادل کالاها و سرمایه بین این کشورها را ارتقاء دهد. دو مکانیزم اجرایی برای این استراتژی تعریف شده است.

اولین مکانیزم، تشکیل کارگروههای تخصصی در شش حوزه تخصصی تجارت، کشاورزی، گردشگری، کاهش فقر، همکاریهای مالی و حمل و نقل می باشد. مشارکت کشورهای عضو در کارگروههای مزبور داوطلبانه است. در این کارگروهها، ضمن تبادل تجربیات و انعکاس چالشها و موفقیتها، بستر مناسبی برای ایجاد یک درک مشترک و تقریب سیاستگذاران بین کشورهای عضو جهت رفع مشکلات توسعه ای مشترک آنها فراهم می گردد. گزارشات نشستهای کارگروههای تخصصی کومسک در پورتال الکترونیکی آن به آدرس www.comcec.org در زیر بخش working groups قابل دسترسی می باشد.

دومین مانیزم اجرای استراتژی کومسک، چرخه مدیریت پروژه (PCM) می باشد که با هدف ارائه کمکهای بلاعوض به پروژههای ظرفیت سازی و همکاریهای فنی از سپتامبر ۲۰۱۳ آغاز به کار نموده است. چرخه مدیریت پروژه، تلاش دارد مشکلات مرتبط با شش حوزه همکاری فوق الذکر را در کشورهای عضو مرتفع نماید، ظرفیت کشورها در اجرای پروژه های چندجانبه را افزایش دهد و در نهایت فرصتی برای کشورهای عضو فراهم آورد که درخصوص موضوعات مشترک تعامل و همکاری نمایند.

برای آشنایی بیشتر با فعالیتهای کمیته کومسک می توانید به پورتال الکترونیکی www.comcec.org مراجعه فرمایید.